

Arcibiskup Kordač, který tento chrám svatého Klimenta věnoval nám řeckokatolíkům v roce 1931, to určitě nedělal s úmyslem, abychom dostali chrám, který by byl pro nás tak příznačný jako je chrám svatého Klimenta, který nám tím umožňuje přímo navazovat na cyrilometodějskou tradici. Dělal to proto, že tento chrám byl k dispozici. Přece však jenom když se na to podíváme z pohledu Boží prozřetelnosti, tak to nemůže být náhoda. Určitě si v tom zahrála svou roli i Boží přízeň a Boží láska k nám, aby nás tím podržela a posílila v okamžicích, kdy se nám mohlo zdát, že jsme zdlaní, poraženi, když jsme začali být malomyslní a chtěli jsme se vzdát. Svatý Kliment byl stále naším přímluvcem a znamením Boží přízně. A takový by měl být i dnes pro nás všechny. Je to **papež**, je to **mučedník** a je to svatý, kterého ostatky k nám přivezli svatí **Cyril a Metoděj**

, Řekové východního obřadu. Také ho přinesli ne náhodou, ale proto, aby tím poukázali na budoucnost své misie, která nejednou bude vyžadovat věrnost Petrovu nástupci, Svatému otci až po smrt. A naši předkové to zachytili, pochopili a podle toho i většinou konali.

Toto je dědictví, kterého se máme držet všichni, jenž chodíme do tohoto chrámu. Toto je naše pravá tradice a nic jiného. V zkratce řečeno: jednota východních křesťanů s papežem až po svědectví smrti je zárukou splnění Božích záměrů, Ježíšovy modlitby, aby všichni byli jedno. Dokázali to v minulosti naši blahoslavení biskupové a dokázali to také mnozí kněží a věřící.

Je proto na místě při této příležitosti našeho chrámového svátku zamyslet se nad papežstvím a nad jeho rolí v současné Církvi a nad tím, proč se na ní i dnes ještě nejednou útočí. Papežství nebylo nikdy viděno velmi pozitivně ze strany mocných. Vždycky v něm pociťovalo ubírání na své moci. A to nejen v tom období, když papežský stát byl na vrcholu své moci, ale i v tom období, kdy církev trpěla a papežství svou morální silou příliš nevynikalo.

Papež – když se na to podíváme z obecného a filozoficko-historického hlediska - to je zosobnění personálního prvku v křesťanství, prokázání osobní zodpovědnosti, z které není možné uniknout, před kterou není možné se vymluvit, před důsledky které není možné se skrýt. Papež tady stojí a musí se rozhodnout: tak nebo tak. Samozřejmě, že musí se poradit, poslouchat své poradce, ale nakonec rozhodnutí je na něm. On je zodpovědný za své rozhodnutí a nemůže se vymlouvat na žádného ze svých poradců nebo na nějaké kolektivní rozhodnutí. Svatý Duch působí více v jedincích než v kolektivu a když v kolektivu tak jenom jako projev jeho působení v každém jednotlivci. A to je ta pravá tíha úřadu, před kterým se chvějí ti, kterým je Bůh svěřil: Dokážu se správně rozhodovat v složitých otázkách lidstva? A tu spontánně vytryská potřeba obrátit se jenom na Boží moc, na Svatého Ducha, aby to byl On, který ho vede. Vidí a cítí jasně, že se nemůže jednoznačně o nic opřít: jediná opora je Bůh. Bůh mluví s jednotlivcem v jeho nitru.

Je úplně jasné, že pravda se nedá nikdy odhlasovat a pravda není nikdy vlastnictvím většiny, i když se to tak běžně představuje. Týká se to především pravdy v oblasti víry a morálky. Proto je tu Církev a papež. Petrovu nástupci a s ním spojeným biskupům byly dány klíče od nebeského království. Pravda je tady nezávisle od našich přání, našeho vzdělání a našeho poznání. A jak se jí můžeme zmocnit: svou usilovností, svou schopností, svou svatostí? Ani jedním: Bůh jí dává těm, komu chce a komu to přislíbil. Ježíš udělal proto strážcem pravdy zdánlivě paradoxně jednoho slabého člověka: papeže. Bůh dává pravdu poznávat ním určeným lidem; těm, komu říká: ne vy jste si vyvolili mne, ale já vás. Bůh může všechno. Kdo to popírá, popírá vlastně víru v Boží všemohoucnost, kterou vyznáváme ve Viruju. A koho si vyvolil, toho musí i vyzbrojit všema prostředky k tomu, aby mohl svůj úkol splnit. Nemůže někoho vyvolit a potom

ho nechat napospas vlastním idejím a představám. Tady se nejedná o to, že vše, co daný člověk říká, je vedeno Duchem Svatým. Každý je slabý a hříšný, i ten vyvolený Kristem. Jedná se však o to, že v zásadních věcech jde správním směrem, že neudělá takový krok, který by navždy zabrzdil jeho pokrok, nikdy Církev neuvede do slepé uličky. A toto se týká především papežů: brány pekelné jí nepřemohou. Dostali tento příslib, které je vede a posiluje v jejich nelehkém úřadě. Co to znamená, že Církev brány pekelné nepřemohou? To, že Petrův nástupce bude vždycky stát jako nepřekonatelná hráze všemu, co by jí chtělo odklonit od správného směru, co by jí chtělo usměrnit falešným směrem. I přes všechny peripetie papežského úřadu, toto vždycky platilo.

Někteří nekatoličtí křesťané popírají papežovo prvenství, prvenství římského biskupa a říkají, že slova, která vyslovil Ježíš (Ty jsi Petr, skála...) se týkali jenom jeho osoby a ne jeho nástupců. Dokonce někteří tvrdí, že Kristus toto prvenství nevázal na Petra osobně, ale na jeho vyznání víry. Chtěl prý, aby jeho učedníci byly jedno, a proto nemohl mluvit o prvenství. To je tvrzení ex post. Na to přišli až o moc později a účelově. Skutečnost je jiná. Právě papež je zárukou jednoty církve. Tam, kde papež není, všichni se postupně rozdělují a staví jeden proti druhému. To je obecná tendence tak na západě jak i na východě.

Církev je samozřejmě duchovně postavena na skále, kterou je Kristus a ne Petr. Na Petrově učení a m dědictví nemůže Církev stát. Ta může stát jenom na skále Kristově. No Petr je strážcem toho pokladu víry. On je zárukou pravdivosti učení víry. Z toho důvodu na Petrově skále může stát Církev ve svém vnějším vyjádření jako organizmus, jako Kristovo mystické tělo. Církev trvá dodnes, a proto i ta vnější skála musí trvat dodnes, i Petr musí být dodnes. A tím Petrem je každý papež.

Z toho všeho pramení naše veliká úcta a poslušnost, no především láska, nejen k našemu papeži a dnešnímu světcí-mučedníku Klimentovi ale i všem jeho nástupcům, především Svatému otci Benediktovi XVI.

Dějiny jsou učitelkou života. Za pár dní cestuje ten papež, proti kterému se kdysi tolik na východě bojovalo, do Istanbulu, a to za dost dramatických okolností. Jde nezištně, i za cenu oběti vlastního života, posilnit nástupce těch, kteří v minulosti proti jeho předchůdcům často velmi ostře a nevybíravě postupovali. Ukazuje, kdo je dnes kdo, kdo má skutečnou autoritu ve světě. Skutečnou a morální autoritou je dnes bezesporu Petrův nástupce. A to je ten nejvýřečnější důkaz, vysvětlení a realizace Ježíšových slov o tom, co to znamená, když říkal Petrovi: „Pas moje ovce“.

Ovce, aby byly živé a zdravé potřebují starostlivého a dobrého pastýře, který pozná své ovce a je ochoten dát za ně i svůj život (Jn 10,11). Jeho starostí je také, aby bylo **jedno stádce a jeden pastýř** (Jn 10,16). Modleme se a prosme za to, aby se toto dílo uskutečnilo co nejdříve a přispěla k tomu i připravována cesta Petrova nástupce a Klimentova pokračovatele do Turecka a Cařihradu.